

SAVREMENI TRENDVI U PSIHOLOGIJI 2023

Filozofski fakultet
Novi Sad

26-28. oktobar 2023.

CURRENT TRENDS IN PSYCHOLOGY 2023

Faculty of Philosophy
Novi Sad

October 26-28, 2023

KNJIGA SAŽETAKA BOOK OF ABSTRACTS

Milica Lazić^a, Milica Ljevaja^b, Ognjen Janić^a

^a *Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu*

^b *Institut za društvene nauke, Beograd*

Email: lazic.milica44@gmail.com

Putanje subjektivnog blagostanja tokom pandemije COVID-19: prediktori uspešne adaptacije

Sam početak pandemije koronavirusa obeležio je širok spektar različitih promena u svakodnevnom funkcionisanju, učestala zabrinutost za svoje i zdravlje bližnjih, ali i nadolazeća neizvesnost usled ekonomskih posledica pandemije. Brojne studije su stoga bile posvećene istraživanju negativnih psiholoških konsekvenci takvih promenjenih uslova života. Međutim, većina istraživanja koja su se bavila ovom temom su bila kros-sekciona i pristupila su ovoj temi iz perspektive pristupa usmerenog na varijable, čime je onemogućeno istraživanje procesa adaptacije. U skladu sa tim, vrlo malo znamo o putanjama adaptacije na promene izazvane pandemijom koronavirusa, budući da to uključuje primenu pristupa usmerenog na osobu na longitudinalnim podacima. Glavni ciljevi ove studije su: 1) ispitavanje putanja emocionalnog distresa tokom pandemije COVID-19, i 2) istraživanje prediktora različitih putanja promene emocionalnog distresa tokom pandemije. Uzorak se sastojao od 1387 osoba, starosti između 18 i 85 godina ($M = 37,41$, $SD = 12,32$; 82,6% žena), koji su popunili upitnik emocionalnog distresa (DASS-21) četiri puta, jednom nedeljno tokom aprila 2020. godine. Osim toga, ispitanici su pri prvom merenju popunjavali i : 1) Upitnik kognitivne regulacije emocija; 2) mere institucionalnog i interpersonalnog poverenja (poverenje u državu, u zdravstveni sistem, u bliske osobe i u ljude generalno), 3) mere koje se odnose na sam koronavirus (strah od infekcije, verovatnoća oboljevanja i procena kraja pandemija). Primenom analize latentnih profila registrovane su četiri putanje emocionalnog distresa: 1) stabilno nizak emocionalni distres (82%), 2) stabilno visok emocionalni distres (3,3%), 3) rastući emocionalni distres (7,2%), 4) opadajući emocionalni distres (7,5%). Putanje se nisu razlikovale u zavisnosti od izraženosti mera koje su se odnosile na sam virus, poput straha od infekcije i procene verovatnoće oboljevanja. Putanju rastućeg emocionalnog distresa karakterisalo je najniže institucionalno poverenje. S druge strane, putanju opadajućeg emocionalnog distresa karakterisalo je učestalije korišćenje adaptivnih strategija emocionalne regulacije. Iako se putanje stabilno niskog i opadajućeg emocionalnog distresa nisu razlikovale po učestalosti korišćenja adaptivnih strategija emocionalne regulacije, putanju opadajućeg emocionalnog distresa je karakterisalo nešto učestalije korišćenje pojedinih maladaptivnih strategija emocionalne regulacije. Biće diskutovane praktične i teorijske implikacije ovog istraživanja.

Ključne reči: emocionalni distres, pristup usmeren na osobe, putanje adaptacije, COVID-19

The trajectory of subjective well-being during the COVID -19 pandemic: Predictors of successful adaptation

The coronavirus pandemic was characterized by a wide variety of diverse changes in daily functioning, continuous worry for one's own health and those of loved ones, as well as impending uncertainty owing to the epidemic's economic effects. Many studies have consequently been devoted to examining the negative psychological effects of such altered living circumstances. However, most of the study on this topic was cross-sectional and took a variable-oriented approach, which made it impossible to investigate the adaptation process. Relatively little is known about the trajectories of adaptation to changes during the coronavirus pandemic, as this involves applying a person-centered approach to longitudinal data. The primary aims of this study are to: 1) investigate the trajectories of change in emotional distress during the pandemic, and 2) examine determinants of different trajectories of adaptation. The sample included 1387 participants aged 18 to 85 years old ($M = 37.41$, $SD = 12.32$; 82.6% female) who completed the emotional distress questionnaire (DASS-21) four times, once a week, from April 2020. In addition, the participants completed the following questionnaires during the first measurement: 1) a questionnaire on cognitive regulation of emotions; 2) measures of institutional and interpersonal trust (trust in the government, trust in the health-care system, trust in close people and in people in general); and 3) measures related to the coronavirus itself (fear of infection, probability of getting sick, and assessment of the pandemic's end). Four emotional distress pathways were identified using latent profile analysis: 1) stable low emotional distress (82%), 2) stable high emotional distress (3.3%), 3) growing emotional distress (7.2%), and 4) decreasing emotional distress (7.5%). The trajectories did not differ depending on the severity of virus-related measures, such as fear of infection and assessment of the probability of getting sick. The lowest institutional trust defined the trend of growing emotional distress. On the other side, the trajectory of decreasing emotional distress was characterized by more frequent use of adaptive cognitive emotion regulation strategies. Although the frequency of using adaptive cognitive emotion regulation strategies did not differ between the trajectories of stable low and decreasing emotional distress, the decreasing emotional distress trajectory was characterized by slightly more frequent use of certain maladaptive cognitive emotion regulation strategies. We will discuss the practical and theoretical implications of this research.

Keywords: emotional distress, person-centered approach, adaptation trajectories, COVID-19 pandemic

NAUČNO-STRUČNI SKUP
SAVREMENI TRENDovi U PSIHOLOGIJI 2023
KNJIGA SAŽETAKA

PROGRAMSKI ODBOR

dr Bojana Bodroža, predsednica
dr Bojana Dinić
dr Milica Lazić
dr Ivana Mihić
dr Boris Popov
dr Petar Čolović
dr Sunčica Zdravković
dr Valentina Šobot
dr Olja Jovanović
dr Ivana Pedović
dr Tijana Todić Jakšić
dr Anita Lauri Korajlija
dr Zvonimir Galić
dr Anja Podlesek
dr Tijana Karić
dr Rzeszutek Marcin
dr Tabea HÄSSLER
dr Hollie Hix-Small

ORGANIZACIONI ODBOR

dr Milan Oljača, predsednik
dr Ilija Milovanović
dr Dejan Pajić
dr Jelena Matanović
dr Ivana Jakovljević
dr Selka Sadiković
Radomir Belopavlović, MA

IZDAVAČ

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu
Dr Zorana Đinđića 2, Novi Sad

ZA IZDAVAČA

Prof. dr Ivana Živančević Sekeruš, *dekan*

LEKTURA I KOREKTURA

Nataša Polovina

DIZAJN I PRIPREMA

Dejan Pajić

Novi Sad, 2023.

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

159.9(048.3)(0.034.2)

**НАУЧНО-стручни скуп Савремени трендови у психологији (2023
; Нови Сад)**

Knjiga sažetaka [Elektronski izvor] = Book of Abstracts / Savremeni trendovi u psihologiji 2023, Novi Sad, 26-28. oktobar 2023 = Current Trends in Psychology 2023, Novi Sad, October 26-28, 2023. - Novi Sad : Filozofski fakultet, 2023

Način pristupa (URL): <https://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2023/978-86-6065-804-5>. - Opis zasnovan na stanju na dan 14.11.2023. - Nasl. sa naslovnog ekrana. - Uporedo srp. i engl. tekst.

ISBN 978-86-6065-804-5

a) Психологија - Апстракти

COBISS.SR-ID 130105097